

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ รูปแบบการลงรายการทรัพยากรสารสนเทศบนเครือข่าย
อินเทอร์เน็ตสำหรับห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

ชื่อผู้เขียน นางสาววัชรินทร์ อินถา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์รัตนา ณ ลำพูน	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์สุรินทร์ ขนานศักดิ์	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ครุณี ณ ลำปาง	กรรมการ

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบรรณารักษ์งานวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เกี่ยวกับการลงรายการทรัพยากรสารสนเทศที่เผยแพร่บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ดำรวจหาเขตข้อมูลที่บรรณารักษ์ต้องการใช้เพื่อการลงรายการ และ กำหนดรูปแบบการลงรายการทรัพยากรสารสนเทศดังกล่าว

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยส่งให้บรรณารักษ์สังกัดงานวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ 23 แห่ง จำนวน 92 ชุด ได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 85 ชุด คิดเป็นร้อยละ 92.39

ผลการวิจัยพบว่ามีจำนวนบรรณารักษ์ที่เห็นด้วยกับการลงรายการทรัพยากรสารสนเทศที่ให้บริการบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ต้องการใช้รูปแบบการลงรายการตามแบบของยูเอสมาร์ก ร่วมกับ เอ เอ ซี อาร์ 2 รวมทั้งรูปแบบของฐานข้อมูลที่ควรนำมาใช้ในการลงรายการ คือ ใช้ฐานข้อมูลห้องสมุดร่วมกับสารสนเทศอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 91.8 69.4 และ 51.8 ตามลำดับ มีบรรณารักษ์ที่ให้ความเห็นว่า ทรัพยากรสารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่ควรนำมาลงรายการมากที่สุด คือ สารระสังเขป บทคัดย่อ/ย่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 88.2 โดยมีหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เว็บไซต์หรือโฮมเพจที่น่าสนใจ เป็นอันดับรองลงมา คิดเป็นร้อยละ 83.5 วารสารอิเล็กทรอนิกส์ เอกสารฉบับเต็ม ตลอดจนข้อมูลทางวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 82.4 รายละเอียดและเขตข้อมูลที่เหมาะสมสำหรับการลงรายการมากที่สุด คือ ชื่อเรื่องหรือชื่อบทความ ชื่อผู้แต่ง หรือเจ้าของผลงาน หัวเรื่อง และคำสำคัญ

จ

ปัญหาที่บรรณารักษ์ประสบ คือ การขาดความรู้ด้านมาตรฐานของการลงรายการทรัพยากรสารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีจำนวนมากทำให้ยากต่อการคัดเลือก มีการเปลี่ยนแปลง ยูอาร์แอล อยู่เสมอ ตลอดจนปัญหาด้านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ซึ่งส่งผลต่อการเข้าถึงข้อมูล

ข้อคิดเห็นที่ได้รับจากการวิจัย คือ ควรมีโครงการนำร่องเพื่อสร้างมาตรฐานการลงรายการทรัพยากรสารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต การใช้รูปแบบการลงรายการของคัตบลิทคอร์และวิธีแก้ไขปัญหามางประการ นอกจากนั้นผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอการกำหนดเขตข้อมูล ในรูปแบบการลงรายการทรัพยากรสารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สำหรับห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาไว้ด้วย

Title	A Cataloging Format of Internet Resources for Government University Libraries	
Author	Ms. Watcharin Intha	
M.A.	Library and Information Science	
Examining Committee:	Assoc. Prof. Ratana Na Lamphun	Chairman
	Assoc. Prof. Surin Khanabsakdi	Member
	Asst. Prof. Darunee Na Lampang	Member

ABSTRACT

The purposes of this research are : to study the opinion of librarians in the government university libraries on cataloging internet resources, to investigate the required tags for the cataloging process, and to set up a cataloging format for the resources.

Ninety-two sets of questionnaires were distributed to librarians in cataloging division of 23 government university libraries. Eighty-five respondents or 92.39 percent were returned.

The results of this study indicated that 91.8 percent of the respondents agreed to catalog the internet resources, 69.4 percent preferred using the cataloging format which is a combination of USMARC and AACR2 , and 51.8 percent found that the internet resources database should be added in the existing databases together with other resources. The first three types of internet resources that should be cataloged are abstracts or summaries, electronic books, web sites or interesting homepages, electronic journals, full-texts and technical documents at a percentage of 88.2, 83.5 and 82.4, respectively. Moreover, details and the appropriate tags which are considered most important are the title, author or creator, subject-headings, and keywords.

Some problems occurring in cataloging internet resources are : most catalogers lack knowledge of necessary standard in cataloging the resources, the vast amount of information obstructs the selection process, the URL is always changing, and the problem of the computer network effects the information access.

Catalogers suggested that there should be a pilot project on establishing standards for cataloging internet resources, and some proposed to use the Dublin Core system. Respondents also indicated some ways to solve problems. Furthermore, the researcher has proposed tags that should be considered in the cataloging format of internet resources for the government university libraries.

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University